

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф.д-р Маргарита Русева Александрова - Борисова
Научна специалност “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“
УНСС

Относно: конкурс за доцент по научна специалност“Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (корпоративни финанси и инвестиции)“УНСС

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра Финанси /Финансово счетоводен факултет на УНСС/ съгласно Решение на АС № 5/12.07.2017г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2240/ 24.10.2017 на Зам. - Ректора по НИД в УНСС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва един кандидат: гл.ас.Евгени Райков Райков.

- Кратка биографична справка
Кандидатът в конкурса е завършил средното си образование в СМГ“Паисий Хилендарски“, след което е приет и завършва успешно специалност „Финанси“ в УНСС. През 2008 г. придобива образователна и научна степен „Доктор“по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ с успешно защитена дисертация на тема:“ Новата роля на инфлационно индексиранияте ценни книжа в съвременните икономики“.
- Заемана академична длъжност, научна степен; ВУ / научна организация
От 2003 г. до момента работи като преподавател в УНСС, както следва: хоноруван,редовен асистент, главен асистент.Изнася лекции и води упражнения по дисциплините “Инвестиции” и „Корпоративни финанси” към катедра “Финанси” – УНСС, гр.София, разработил е и изнася самостоятелен курс лекции по дисциплината „Управление на оборотния капитал” пред магистри от специалност „Финансов мениджмънт“ /редовна и дистанционна форма на обучение/.
- Кандидатът има впечатляващ професионален опит, придобит от 2004г. до момента в предприятия и различни институции. През 2004г. и 2006 г. работи към администрацията на президента на България и участва в разработването на:

- Официален доклад за Президента на Република България: “България 2010: Икономическите предизвикателства”, изготвен по поръчка на президента от екип от експерти и представители на неправителствени организации,

- Официален доклад за Президента на Република България: “България – социални предизвикателства и евроинтеграция”, изготвен по поръчка на президента от екип от експерти и представители на неправителствени организации

От 2004 г. до 2005г. работи като експерт в Дирекция «Пазарно регулиране» в Комисията за регулиране на съобщенията и във Финансов отдел на Рубикон Корпоративни решения, където се занимава с експертни и консултантски услуги.

От 2007 г. до момента работи като финансов директор в «Графобал България» АД.

От 2009 г. до момента работи в КС – 2 ООД, където изготвя консултантски и корпоративни анализи.

Богатият професионален опит на кандидата, както и съчетаването на солидна математическа подготовка от средното образование и финансова подготовка от висшето са предпоставка за проявяването на гл.ас.Райков като уважаван преподавател и от колегите и от студентите. Той съумява да поддържа баланс между своята преподавателска активност и научно – изследователската си работа, което личи от значителната учебна натовареност и впечатляващия обем публикации.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“

Гл.ас., д-р Евгени Райков Райков е

3.1. Изпълнил всички количествени изисквания, приети от АС на УНСС

Задължителни условия по ЗРАСРБ/чл.24/

-кандидатът е придобил ОНС „доктор“ по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“;

- кандидатът има повече от две години преподавателски стаж в УНСС;

-кандидатът е представил **публикуван монографичен труд**, който не повтаря представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Допълнителни изисквания, приети от АС на УНСС:

- Кандидатът има повече от 800 ч. приравнена аудиторна заетост в УНСС;

- Има разработен самостоятелен лекционен курс за магистърска програма „Финансов мениджмънт“;

- Има издаден учебник и учебно помагало за горепосочения курс;

- Има публикувани статии – общо 3бр. от които 1 в списание, индексирани в Scopus и 2бр. в други специализирани индексирани научни списания.

- Има участия в научноизследователски,научно – приложни и бизнес проекти общо 16бр., от които университетски 2 бр.; национални 12бр., международни 2 бр.
- Има участия с доклади в конференции 11бр.
- Цитирания 10 бр.

3.2. Изпълнил всички качествени изисквания, приети от АС на УНСС

На основата на препис – извлечение от Протокол №2 от заседание на Съвета по хабилитация на УНСС, проведено на 16.05.2017 г. се установява, че Съветът по хабилитация дава положително становище за кандидата в конкурса гл.ас., д-р Евгени Райков Райков.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатът по конкурса има значителен преподавателски опит, който далеч надхвърля изисквания за придобиването на академичната длъжност „доцент“.

Представената справка от отдел „Учебна документация, отчетност и контрол“ показва, че през предходните пет години г-н Е.Райков е надвишавал / през някои години значително/ изискваната учебна натовареност: 2012/2013 г.- 782 ч.; 2013/2014 г. -674 ч.; 2014/2015 г.-478 ч.; 2015/2016 г.-523ч.; 2016/2017 г. – 494ч. Голяма част от посочените часове са лекции в ОКС“бакалавър“ и ОКС“магистър“. Анкетните проучвания за мнението на студентите показват висока оценка за работата на гл.ас.Райков. Мнението на колегите от катедра „Финанси“ е, че гл.ас.Е.Райков е сериозен и отговорен преподавател, изключително прецизен и вискателен към себе си. Това се отразява във високите оценки при атестациите на кандидата. Дългогодишната преподавателска практика и безспорните качества на кандидата дават основание да се направи заключение, че кандидатът е напълно подготвен да заеме академичната длъжност по конкурса. Академичната компетентност на кандидата напълно съответства на спецификата на конкурса.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Кандидатът участва по обявения конкурс за доцент с общо 33 броя трудове /публикации и приложни разработки/ за хабилитация. Представената продукция по конкурса е както следва:

1. Монография - една
2. Статии – три броя, от които една в специализирано научно списание, индексирано в Scopus и две в други специализирани индексирани научни списания.
3. Научни доклади в конференции – 11 броя ;
4. Учебник – един самостоятелен ;
5. Учебно помагало – едно самостоятелно;

6. Приложни разработки /участия в проекти/ – 16 броя, от които: университетски проекти 2 броя, национални проекти 12 броя, международни проекти 2 броя. Установени са десет броя цитирания на публикации на г-н Е.Райков.

Основни направления на научните изследвания на кандидата:

- Прилагане на принципите на финансовия мениджмънт при управлението на оборотния капитал в предприятието; / научните и научно – приложните приноси в това направление се съдържат главно в монографията, статиите и в някои от докладите на конференции/.
- Анализ на ефективността и риска на инвестиционни проекти за инвестиции в реални активи и анализ „разходи – ползи“./научно – приложните приноси в това направление са основно в докладите от участията в проекти с практическа насоченост/.

Кандидатът по конкурса участва с монография на тема: **“Интегриран подход при управление на оборотния капитал в условията на финансова и икономическа криза“**. Характерно за монографията е съчетаването на макроикономическия и микроикономическия подход, както и аналитичният и дискуссионен характер на цялото изложение. Включва въведение, три самостоятелни глави, заключение, списък на използваната литература, списък на таблиците и фигурите (38 графики и 4 таблици) и приложение в общ обем 194 страници.

В първата глава се разкрива обхватът и изменението на функциите на съвременния финансов мениджмънт през последното десетилетие, същността, мястото и значението на управлението на оборотния капитал сред тях, както и съществените аспекти на финансовата и икономическа криза, които създават предизвикателства пред финансовите мениджъри. В глава втора се представят оптимизационните и стратегически аспекти на управлението на оборотния капитал като цяло в условията на криза. Въз основа на формираната база от данни за над 15 основни показатели за финансовото състояние на 20 публични акционерни дружества са представени основните тенденции в поведението на базисните величини в условията на българската икономика след 2007 година. Представените оптимизационни процедури се допълват от 6 модифицирани и комбинирани стратегии за управление на оборотния капитал, които представят варианти от решения за структуриране на оборотния капитал и инвестициите в активи съобразно измененията във влиянието на външната среда върху ликвидността и рентабилността на компаниите, както и постигането на вътрешен баланс между срочността на активите и задълженията. В глава трета се съдържа детайлизиранят интегриран подход към оборотния капитал с акцент върху управлението на пасивите и частта от активите, която е под пряко или косвено въздействие на финансовия мениджър и може да се повлияе от финансовите инструменти. Разгледани са 4 специфични за кризата стратегии за управление на

фирмените пасиви и подробно е представена концепцията за средно-претеглената цена на оборотния капитал, подкрепена от данни и изчисления за тенденциите в показателите за икономиката на България. В последната част се акцентира върху управляемите активи /паричната наличност и вземанията/, като се предлагат няколко специфични стратегии за въздействие върху стойността и структурата им в контекста на междуфирмената задлъжнялост, развитието на банковия и капиталовия пазар, икономическата активност и регулациите в публичния сектор.

В монографията се съдържат редица приноси с теоретичен и практико - приложен характер:

- Авторът е представил и цялостно аргументирал оригинален интегриран подход за управление на оборотния капитал в условията на криза. Фокусът е поставен върху възможностите за оптимизация на структурата на източниците за финансиране с оглед на повишаване на ефективността на краткотрайните активи. Подходът обхваща оригинални стратегии на управление, които биха оказвали положително влияние както върху паричните наличности и вземанията, така и косвено върху останалите активи. Въпреки, че монографията обхваща основно проблеми, породени от финансовата и икономическата криза, идеите на автора за прилагането на представения интегриран подход при управлението на оборотния капитал имат своето приложение и в наши дни. Те представляват прилагане на принципите на съвременния финансов мениджмънт по отношение на управлението на оборотния капитал.

- Авторът е развил концепцията за необходимостта от изчисляване на цената на финансиране и среднопретеглената цена на капитала по отношение на финансирането на оборотния капитал. Тази концепция е в основата на съвременния финансов мениджмънт и има изключително важна роля за разработването на стратегия за финансово управление с цел постигането на икономически растеж. Прилагането на тази концепция по отношение на управлението на оборотния капитал е сравнително слабо засегнато в нашата специализирана литература и в практиката.

- Принос в развитието на финансовата наука в нашата страна представлява анализът на оперативната финансова политика на българските предприятия в условията на кризата и следкризисното възстановяване /2007г. – 2015 г./, направен на базата на извадка от публични акционерни дружества. /

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси на кандидата:

Приноси във връзка с преподавателската дейност на кандидата:

Гл.ас.Евгени Райков се включи активно в екипа, който работеше по създаването на нова магистърска програма към катедра Финанси – специалност „Финансов мениджмънт“ в редовна и дистанционна форма на обучение. В тази връзка той разработи учебната програма по дисциплината „Управление на оборотния капитал“ и по-късно подготви самостоятелен учебник по нея за нуждите на ЦДО и учебно помагало за нуждите на редовното обучение. Участието на г-н Е.Райков в екипа има безусловно значителен принос за бързото утвърждаване на специалността

като най-желаната сред кандидат студентите магистърска програма / видно от информацията, представяна от Ръководството на УНСС за последните пет години/.

Приноси във връзка с научно-изследователската дейност на кандидата:

Приносите се съдържат в представената монография и в трите статии на гл.ас.Евгени Райков. Те са фокусирани върху управлението на оборотния капитал и прилагането на принципите на съвременния финансов мениджмънт за разработването на интегриран подход, насочен към постигането както на стабилност на предприятието, така и на икономически растеж. Авторът засяга проблемите както на оперативните решения, така и на стратегическите решения. На основата на проучване на практиката в условията на кризата и следкризисното възстановяване, се представят съвременни финансови стратегии. Изключително интересен и полезен за практиката е представеният модел на връзката между ликвидността и рентабилността от гледна точка на финансовото управление в условията на криза.

Принос в развитието на българската финансова мисъл е развитата от автора идея за необходимостта от използването на четири модифицирани финансови показатели за оценка на управлението на оборотния капитал в условията на криза. Идеята е подкрепена с емпиричен анализ на показатели от 20 публични акционерни дружества, включени в индекса BG 40. /избрани на база брой сделки с акции и дневен оборот/. Акцентът е поставен върху показателя „рентабилност на текущите активи“ и неговото сравняване със средно претеглената цена на финансиране на краткотрайните активи.

Приноси във връзка с участията на кандидата в практико-приложни проекти:

Участие в разработването на модел за оценка на социално-икономическите въздействия на предприятия върху икономиката и обществото. /Приносите се съдържат в посочените в списъка на публикации проекти 7,8,9/

Приноси във връзка с участието в научни форуми:

Разработен е механизъм, представящ връзката между развитието на банковия сектор и проблемите на управлението на оборотния капитал. /Приносите се съдържат в посочените в списъка на публикации доклади 10,13,19,20/В тази връзка е направена оценка на влиянието на банковата политика в условията на кризата върху междуфирмената задлъжнялост /доклад 15 и 20 от списъка на публикациите/

Принос с практико-приложно значение представлява представеният механизъм, описващ връзките между финансовата политика на предприятията в условията на криза и възможностите за икономически растеж на макрониво. /Приносите се съдържат в посочените в списъка на публикации доклади 11,12/

7. Критични бележки и препоръки

Въпреки безспорното високо качество на научната продукция на кандидата, могат да се направят бележки, които имат по-скоро характер на препоръки към бъдещите научни изследвания. Бих препоръчала да се разшири анализа в посока на

идентифициране на проблемите при изчисляването на цената на финансиране с различните източници за краткосрочно финансиране. Следва да се отдели специално внимание на въпроса за определянето на цената на финансиране с постоянната част /неснижаемата част / на задълженията към персонала, доставчиците, бюджета, здравето и социалното осигуряване.

Лични качества

Гл.ас.Евгени Райков е изключително сериозен и прецизен в своята работа. Ползва се с авторитет сред колегите и пред студентите. Преподавателските му качества се оценяват положително от студентите. Лекциите се отличават с достъпност и задълбоченост. Високо се оценява връзката с практиката и изразяването на становище по дискуссионните проблеми.

Владее писмено и говоримо английски език, испански език и руски език.

Познавам гл.ас.Евгени Райков от времето, когато беше студент и съм свидетел на неговото израстване като специалист и научен работник. В нашата съвместна работа съм се убедила, че той е изключителен професионалист както в своята преподавателска дейност, така и в научните и практико-приложните изследвания.

8. Заключение

Анализът на научните публикации и учебната дейност на гл.ас. д-р Евгени Райков показва, че неговата кандидатура напълно отговаря на всички нормативни изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”/Задължителните условия по ЗРАСБР (чл.24) и Допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСБР (чл.15 ал.1) и ППЗРАСБР (чл.53 ал.2)/. В качествено отношение публикациите на гл.ас. д-р Евгени Райков съдържат научни и научно-приложни приноси, които ги правят изключително полезни за теорията и практиката. Всичко посочено по-горе ми дава основание да дам положителна оценка и с пълна убеденост да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват за избирането на гл.ас. д-р Евгени Райков на академичната длъжност „доцент”

06.12.2017г. /гр.София

Подпис:

/проф.д-р Маргарита Русева Александрова – Борисова/